

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhia:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătiindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.,
a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăce Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 5 cr. se vând în Sibiu: la librăria „Tipografică”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cisnădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weisz Bernat și la loterie.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

România demnă,
vrășmașii scoși din minți!

Cluj, Decembrie 1899.

(*) Un cuvânt nedemn, a provocat o mișcare demnă. Un cas parțial a dat naștere unui eveniment general. Nesocotința și sâlbăticia au trezit la luptă chibzuiala și bărbăția cultă...

Și acum, când chestiunea Iancu, se menține la ordinea zilei mișcând valuri tot mai mari și tot mai întinse, — tabloul situației este luminos și însuflețitor pentru românime, funebru și deprimător pentru vrășmașii ei.

România demnă, vrășmașii scoși din minți! Asta-i situația!

În vreme-ce tinerimea noastră întregă, dela Cluj la București și dela Cernăuți la München, s'a ridicat cu bărbăție, epurând onoarea celui mai scump, aprofundându-ne și autoritatea neamului. În vreme-ce sentimentul nostru obșteșc e revoltat și pretinde satisfacție pentru atentatul odios dela Alba-Iulia; în vreme-ce mișcarea de entuziasm și de energie a românismului din țară ia dimensiuni tot mai largi și îmbracă haina cea mai solemnă, — în aceeași vreme vrășmașii jurați ai româniei turbează, șovinismul maghiar face spume de furie și abia ici-colea se mai aude un glas de cumintenie, un verdict just și uman condamnând pe agentul provocator care a compromis atât de grav puterea de stat însași și justiția maghiară...

Care-i stadiul actual al chestiunii care ne preocupă pe toți?

Cu agentul provocator ca persoană, am sfârșit-o. De acum, noi avem de furcă nu cu „groful”, ci cu procurorul, nu cu agentul provocator, ci cu puterea de stat, de care a abusat, în loc s'o reprezente cu demnitate, conform datorinței și a jurământului făcut...

Și ce face puterea de stat? Ce face guvernul țerei?

Oficial, face — tăcerea culpabilului Neoficial, face ce-i stă la dispoziție, joacă osârdăș-ul șovinismului maghiar — amenință cu procese și prigoniri...

În loc de a se desmeteți din beția rușinoasă provocată la Alba-Iulia, sibiară și turbă... În loc de a condamna pe culpabilul fatal, îi ocrotesc propria lașitate... În loc de a spăla murdăria aruncată pe vaza puterii de stat, începe a se solidariza cu autorul ei... În loc de a ne oferi satisfacția recunoscută chiar de unii Maghiari ca tot ce se poate mai legitim, se confundă și mai adânc în abisul ilegalității... Nu-i asta prea mult?...

Și ce facem noi?

Ce fac amenințării, prigonirii, atacării nearmați, cetățenii cei mai loiali ai țerei?... Ce facem?

Stăm cu bărbăție în ploaia de gloanțe și așteptăm. Așteptăm urgia, s'o respingem. Așteptăm noua Golgotă să o sfințim cu alte victime. Așteptăm lupta, ca să învingem!

Vom și învinge. În templul justiției, cu armele legii și ale istoriei, cu tăria entuziasmului și cu puterea convingerilor tradiționale, — vom da lupta decisivă în cauză și-o vom câștiga!

Vom fi condamnați, dar' ei se vor condamna! Vom fi huiduiți, dar' ei pe sine s'or huidui. În temniță ne vor arunca, dar' temnița va grăi de „libertatea” — lor!...

Lupta s'a început. Laș e cine bate în retragere. Prigoniriile se anuntă, urgiși vor fi de toată lumea cultă acei ce le făcuse...

E parcă fatal. Numai în fața justiției să ne luptăm politicește. Și chiar în templul sfânt să fim sacrificați ilegalității și barbarei — politice!

Foarte bine. Sântem senini și nu ne pasă. România e demnă, vrășma-

șii-s scoși din minți! Sfirșitul tragediei? E luminos ca stelele: cei demni admirați vor fi pentru pătimirea lor; cei scoși din minți condamnați vor fi pentru patima lor!... Spada.

Sibiu, 25 Dec. n.

„Patria”. După o scurtă întrerupere, organul partidului național român din Bucovina începe a fi de nou confiscat. Numărul primit astăzi al „Patriei” are două erori glorioze, fiind ștearsă o bună parte din un articol, care se ocupă cu miseriile dela biserica Sf. Nicolae din Cernăuți. Ne vine a crede, că guvernul local din Bucovina ar dispune confiscarea „Patriei” chiar și când ar publica la loc de frunte rugăciunea „Tatăl Nostru”, numai din motivul, că obvin în ea cuvintele „ci ne mântuiește de cel rău”, ceea-ce baronul Bourguignon ar considera-o de vedită aluziune la simpatia sa persoană.

ȘCOALELE DIN BRAȘOV. Din incidentul, că unele ziare din România pun de nou în discuție chestia școlilor din Brașov, fără a aștepta soluția, care tocmai se caută, — „Epoca” declară, că guvernul român se ocupă cu tot dinadinsul cu această chestiune, și că negocierile urmează pe baza cerințelor celor de drept, adică a comitetului școlilor din Brașov.

„Magyar Nemzet”, desminte știrea, că guvernul maghiar, sau politica maghiară, ar căuta să afle soluțiuni pentru eventualele încercări ce s'ar pute naște din prăbușirea dualismului. Numitul organ guvernamental zice, că lucrul acesta e și de prisos, fiindcă guvernul maghiar își are deja principiile sale bine precisate, pe care le va pune cu esatitate în aplicare, în cazul ori-cărei eventualități. Ori-ce fel de formațiune nouă, pusă în legătură cu dualismul, nu va afla țeara nepregătită și guvernul lipsit de plan de acțiune; cu toate-că deocamdată nu se ved semnele unei forme concrete de cristalizare. Ne-am lămurit. Maghiarii nu mai umblă după soluțiuni, pentru-că le au deja gata, pentru toate eventualitățile.

Prorogarea reichsrath-ului.

Ziarul oficial dela Viena publică rescriptul prim-ministrului provisor Wittek, adresat ambelor case ale parlamentului austriac, în care le comunică faptul, că reichsrath-ul e prorogat pe timp nedeterminat, din însărcinare prealabilă. Rescriptul e datat din 22 Decembrie.

Pactul. Interimul prim-ministru austriac Wittek, a sosit ieri la Budapesta, ca să iee înțelegere cu guvernul maghiar în chestia pactului. A conferat lungă vreme cu ministrul-president Széll, și au stabilit împreună forma promulgării legilor referitoare la pact, cari vor intra toate în vigoare cu ziua întâia a anului viitor. Mercuri va merge apoi ministrul-president maghiar Széll și ministrul de finanțe Lukács la Viena, ca să perfecționeze pactul până în cele mai mici amănunte cu guvernul austriac.

Serviciile lui Clary. Rescriptul împărătesc, referitor la primirea demisiunii cabinetului Clary, e foarte călduros. Monarhul constată, că contele Clary a împlinit cu credință însărcinarea domnitorului și cu muncă încordată și-a dat silințe în mijlocul acestor împrejurări estrem de grave să pună capăt confuziunilor intristătoare politice, — dar', durere, lucrul și-a fost imposibil. De aceea, domnitorul rezervându-și dreptul de a apela de nou la serviciile contelui Clary, îi exprimă mulțumire și recunoștință pentru serviciile aduse. E posibil deci, ca în curând să vedem pe contele Clary de nou în fruntea guvernului austriac.

Lupta în comitate.

— Sibiu — Deva. —

După-cum aflăm, la 29 Decembrie n., adecă Vineria viitoare, se va ține o ședință extraordinară a congregațiunii din Sibiu.

Deși clubul român, precum se vede, n'a făcut nici o invitație specială, ținem să atragem atențiunea membrilor români ai congregațiunii, la această ședință și îi rugăm să participe în număr cât mai mare la această ședință.

Dacă în trecut s'au comis atâtea neglijențe din partea noastră pe acest teren deschis de luptă, nu este permis să-l mai neglijăm. Este doar' aproape unicul teren liber, ce ne-a mai rămas. Acei fruntași, în cari poporul românesc și-a pus încrederea sa, alegându-i ca reprezentanți ai sei în aceste mici parlamente ale vieții publice, — se nu vite a-și împlini întotdeauna mandatul ce li-s'a dat.

Acest mandat constituie pentru cei aleși nu numai o onoare, ci și o datorie de împlinit.

Cu deosebire ședința această extraordinară a congregațiunii reclamează prezența membrilor români.

Toate acestea vrem să se știe și în comitatul Hunedoarei. La Deva este convocată congregațiunea, deasemenea în ședință extraordinară, tot pe 29 Dec. n.

Sperăm că toți membrii români vor fi la postul datoriei lor!...

Revista esternă.

Răsboiul în Africa-sudică.

În operațiunile de răsboiu a intrat o pauză. Burii, după obiceiul lor așteaptă atacul Englezilor, dar' acestia nu mai încearcă lupte până la sosirea lui Roberts, ba sânt chiar în retragere.

Retragerea Englezilor.

Evenimentul cel mai însemnat este, că trupele Engleze se retrag de peste tot locul. Ziarele din Berlin primesc știrea din Londra, că s'a dat ordin de retragere tuturor trupelor. Astfel Buller se retrage în Escourt, Methuen trebuie să treacă peste riul Orange, ear' Gatacre se retrage în Queenstown. Aici vor sta până ce vor sosi trupe ajutoare, când apoi se reînceapă înaintarea și atacurile.

În modul acesta s'a abandonat planul eliberării orașelor Ladysmith și Kimberley, cari probabil vor capitula în curând.

„Daily Mail” e informat, că o parte a oastei lui Buller s'a retras la Frere. Burii au voit să le taie calea de retragere, dar' Buller observând aceasta, în ultimul moment și-a schimbat tactica și astfel și-a succes a ajunge în Frere.

Diverse știri.

Ieri s'a răspândit știrea în Europa despre moartea reginei Angliei. Agenția Reuters însă a desminte în curând această știre, născută probabil în urma agitațiilor răsboinice.

Între pregătirile febrile ale Englezilor se amestecă și voci de pace. Agentul diplomatic al Transvaalului, Leyds din Bruxelles e informat, că în Anglia în totul înarmărilor se manifestă tot mai mult dispoziția pacnică.

Tot cu pacea se aduce în combinație și visita ambasadorului englez Scott, la Țarul, făcută zilele trecute.

Se zice, că Scott ar fi cerut intervenția Țarului pentru pace. Alții însă susțin, că ambasadorul englez s'a dus la Țarul, ca să asigure neutralitatea Rusiei față de Anglia, ca Rusia să nu provoace în Asia încercări dușmănoase Angliei.

Înclînările de pace se vor manifesta și mai mult, dacă răscoala Africanilor va deveni generală. Din Capstadt se depeșează, că acolo e mare frica de lăptrea răscoalei. Englezii din oraș își ved pericolitatea siguranța și cer trupe noue.

De present în Anglia e în majoritate partidul de răsboiu, care cere să se repareze desastrele suferite. De aceea se însușă zilnic voluntari și înarmările contină.

Protestul tinerimei din Oradea-mare.

Revoltați în adâncul sufletului ridicăm glasul protestului nostru solemn în contra nedemnilui atac îndreptat memoriei celui mai iubit erou național al nostru.

Protestăm fără șovărie în auzul tuturor în contra cuvintelor înjosoare ale procurorului setos de „avansare”...

Avram Iancu a trăit, trăește și va trăi totdeauna în inimile noastre ca tipul ideal al adevăratului Român cu inimă pentru neam și limbă!

Oradea-mare, la 22 Decembrie 1899.

În numele tinerimei:

Iosif Iacob,
stud. în drept.Pavel Obădeanu,
stud. în drept.Ioan Iosif Sceopul,
stud. în drept.Eugeniu Feceru,
stud. în drept.Iustin Marsieșu,
stud. în drept.Alecsiu Botiocu,
stud. în drept.Augustin Silaghi,
stud. în drept.George Cimponeriu,
stud. în drept.Petru Bulzan,
stud. în drept.Petru Cismaș,
stud. în drept.Iosif Tărău,
stud. în drept.Petru Stoina,
stud. în drept.Victor Crețu,
stud. în drept.Nicolau Hubian,
stud. în drept.Alecsandru Muntean,
stud. în drept.Ioan Bulzan,
stud. în drept.

Fluierul lui Iancu...

O jalnică doină răsună din munți,
Ne cântă de lupte cu dușmanii crunți,
De lupte frumoase purtate de moși,
În contra barbarilor mult numeroși...

Un fluier o cântă. E fluier vrăjdit...
Menit să deștepte un neam istovit,
De rele și chinuri amarnic bătut,
Și care pe lume se crede perdit...

E fluierul magic al Iancu-lui brav,
Ce ndeamnă la luptă puternic și grav...
Poporul ascultă... tresare 'ntărit...
Și jură să nu se mai lase 'njosit!

Se zguduie munții... Și văi românești
Se umplu de sfintele glasuri cerești,
Ce varsă credință în neamul 'ntristat,
Nădejdea izbânzei și dor de luptat...

Se 'nșirue tineri voinici și decizi
A da înainte pe greu povârniș,
Și cete formează de bravi luptători...
— Cuprinși sânt dușmanii de-ai
groazei fiori...

...Răsar din trecutul de glorie plin,
Imagini mărețe, cu zîmbet sênin,
Energiei ne 'ndeamnă la luptă pe noi,
Prefecții, tribunii cu nimb de eroi...

Și fluierul cântă aprins, mai aprins...
Văpaia de luptă pe toți și-a încins...
Și fluierul cântă năprasnic acum...
Pornit e tot neamul pe-al luptelor
drum!...

Tu Iancule mândru, adormi liniștit,
Trezit-ți-ai neamul... Ear' el ofșerit
E gata de luptă în numele tău,
— Așa se 'i ajute d'acum Dumnezeu!
Ioan Scurtu.

Amintiri din 1849.

— Suferințele tipografului Götł din Brașov. —

„Rumänischer Lloyd” din București publică în nr.ii dela 22—23 Decembrie o interesantă foaie de Johann Weisz, sub titlul „Erinnerungen eines Neunundvierzigers aus dem österreichisch-ungarischen Revolutionsjahre 1849, von dem Tage des Einzuges General Bems und Erlebnisse Vaters Johann Götł + 15 October 1888”. Tipograful Götł din Brașov are rol în istoria noastră culturală. La el s'au tipărit afară de multe cărți, și toile noastre din 1848, „Gazeta de Transilvania” și „Foaia pentru minte, inimă și literatură”. Pașaniile lui, ca tipograf, ne interesează deci și pe noi. Afară de aceea amintirile dlui Weisz, care trăește în București, ne vin acum foarte a propos, fiindcă pun în lumină timpurile evocate de procurorul din Alba-Iulia. Eată de ce dăm în traducere completă amintirile dlui Weisz:

În 20 Mărtisor 1849, dimineața la 3 ore, în al 18 an al vieții mele, părăsit de tatăl și fratele meu, m'am refugiat în munții de cântă România, dinaintea armatelor ungurești ce se apropiu. Pe drum, chiar în așa numita Poiană, trebuia să mă întălnesc cu fratele meu, care în seara precedentă a grăbit înainte cu câțiva prieteni provozut cu de toate cele necesare nouă, dar' în marea toamnă nu-mi fu cu putință să-l aflu. Hotărât repede mă întorc; ajung la cele 2 mori, și ad'imi vine știrea tristă prin niște Români fugari, că Ungurii sânt chiar în urma noastră, prăpădit tot, și repede mă întorc ear' în Poiană. Vestea această însă n'a fost adevărată, ceea-ce mă făcu să mai merg odată îndrăg, după-ce mai întăiu mi-am fost ascuns flinta sub un pod. Așa ajunsei în livadă, unde aflai autoritățile ocupate cu adunarea armelor dela cetățeni. Ajuns în casa părintească, pu nespus de mare bucuria tatălui meu, el spunea, că îndată-ce deputațiunea magistratului a predat cetatea generalului comandant Bem, Ungurii au intrat încă la 4 ore d. a. și s'au postat în piață. Fug în cetate și ajung chiar în momentul, când adjunctul de atunci a lui Bem, învâștatul ardelean și amicul personal al lui Götł, Kurz, cetia o proclamațiune, prin care el recerca armata, să cruce în toate privințele pe cetățenii Brașovului după-ce i-au întimpinat prietenește. Chiar și când a fost interpelat Bem asupra unei eventuale contribuțiuni de despăgubire, el răspunde următoarele cuvinte simple, dar' foarte momentuoase:

»Brașovul e mai mult vrednic decât toate celelalte cetăți!»

»Brașovul m'a întimpinat într'un mod neașteptat de prietenește!»

»A slăbi Brașovul ar fi o politică pe atât de proastă, pe cât de neghioabă!»

»Brașovul este artera comerțului din întreagă țeara!»

La 5 ore eram în vechea tipografie Honterus, unde mă întimpinai foarte prietenește nenea Götł, proprietarul aceleia. În tipografie mai aflai pe un vechiu culegător ungur, un fost student din Cluj, care era foarte animat de bucuria venirii Maghiarilor, apoi mai aflai doi lucrători germani și pe mașinistul Pfeil din Frankfurt l. M.

Îndată după aceea sosi Kurz, adjunctul lui Bem, întâiu spre a comanda mai multe tipărituri și a doua spre a recerca pe Götł în mod prieteneșc să nu doarmă acasă sub nici o împrejurare, de oare-ce pe lângă toate asigurările lui Bem, nu poate fi sigur de fiicina. Cât de bine și-a cunoscut Bem omenii, reese de acolo, că încă în acea noapte la orele 12 veni în tipografie un căpitan cu 6 husari și căutau infuriați pe Götł. Iritat asupra acestor năvălitori li-se opuse colegul nostru ungur și-i înjură pentru încalificabila lor procedură. Eu trebuî în fine să conduc această horă la locuința lui Götł, în acea chilie, unde și azi se află redacțiunea ziarului „Kronstädter Zeitung”.

După-ce am bătut în ușă mi-a deschis doamna Götł dar' în același moment ea primi o lovitură cu sabia dela căpitanul și căzu jos amețită. Într'acea se repeziră, ca sâlbăticii asupra patului lui Götł, îl liră din pat, îl înjurară și-i dară de știre, că ar ave poruncă să-l ducă la furci și să-l span-

zure numai decât. Când voi Gött se-și înalteți cioboatele lui cele mari și noue, unul din acești criminali 'i-le smulge din mână, le încălță el și-i aruncă pe ale sale, zicând:

— Destul de bune pentru tine până la furci!

Într-aceea se încep și jăfuirea. Au desfășurat dulapurile și au furat tot ce au aflat. Eu stând după ușă folosii ocaziunea aceasta pentru a o deschide de tot făcându-i lui Gött cale pe trepte. Ca printr-o inspirație dumnezeiască primii el acest semn și se repezi în jos peste cele vre-o 14 trepte, prin curte la stradă prin hotelul dela »Coroană» la socru-seu Paul Artz, în strada »Johannsgasse». Când observă căpitanul fuga lui Gött, se repezi după el, dar »sabia-i veni între picioare, oficerul căzu, ceilalți huzari după el și căzură grămadă. Eu rămasi înmărmurit de spaimă. Această întâmplare scâpa vieța lui Gött. Toată casa și curtea fu răscolită încă odată, asemenea tipografia; apoi răscolită tipografia cu injurături fioroase, amenințând cu răsunarea.

Chiar azi, după 50 de ani, și de câte-ori mă cuget la aceea mă cuprinde o groază de cele pățite. Toată noaptea trebuî să lucrăm bărbătești în tipografie. Dimineața împărțășirăm lui Kurz întâmplarea, care dispuse ca din acea zi trei luni continuu să stea pază la ușa noastră. Cu toate acestea Gött nu mai dormi o singură noapte în casa sa, cât timp stătu trupa ungurească în Brașov, ci pe la prieteni, odată aici, de altă-dată colo. Peste zi putea să lucreze de dimineața dela 9 ore până seara la 4, apoi dispărea.

Mai târziu veni Max Mollke,*) contabil pe atunci în librăria Németh, (un cumnat al lui Gött), se prezentă ca noul adiutant al lui Bem și aduse totdeauna un articol, cu ordinul ca Gött să-l primească, — de oare-ce el nu știe unde se află acum, — să-l cetească, să-l subscrie și să-l pună în nrul de mâne, adică în 26 Mărțisor 1849, și adică în fruntea foi, care se poartă nou nume: »Kronstädter Zeitung». Îndată după aceea veni și dl Artz și-mi împărțăși unde se află Gött. — Pe niște căi ascunse mersei și-l aflaiu șgulit în câmara cu fânuri și slăniși. El cetă articolul, care-l puse în mare nedumerire, mi-l predete și zise: »Tipărește numai tot, pune numele meu pe el, de oare-ce altcum nu se poate, de iscalit însu nu iscaleșc nimic.» (Va urma).

Serbare în onoarea Italiei.

Serbarea pe care studenții din Iași vor să o dea în onoarea Italiei, va avea loc pe la începutul lui Ianuarie. Această serbare, ce răspunde marelui manifestățiunii din Forul Traian, va avea următorul program:

Delegații vor fi primiți la gară de cetățeni și studenți cu muzica în frunte, cântând imnul italo-român, compus pentru ocazie; seara o reprezentație de gală la Teatrul Național.

A doua zi va fi o conferință întru-nire în aula universității, ear' seara un banchet la hotelul Binder.

Vor fi invitați din Italia d-nii Dr. G. Baccelli, ministrul instrucțiunii publice, A. de Gubernatis, Dr. Galuppi, prosiadaol din Roma, Dottore-Cav. Bruto Amande, Ch. Chauvet, directorul ziurului »Popolo romano», marchizul B. Pandolfi etc.

Din țeară vor fi invitați domni: V. A. Urechia, Gr. G. Tocilescu, M. Vlădescu, comitetele Ligilor, coloniile italiene, consuli italieni și notabilitățile locale.

*) Vestit poet; autorul imnului săsesc »Siebenbürgen Land des Segens».

Dl V. A. Urechia va ceti un dialog între un țeran român și unul roman; un actor din Iași va declama o »Oda la Italia», compusă de P. V. Gri-goriu.

ASTRA.

Despărțământul Albei-Iulie.

»Despărțământul Albei-Iulie al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român stagnează total». — Așa s'a constatat în ultima ședință a comitetului central al »Asociațiunii» — și este un adevăr trist. Însă organul care adevăratește această tristă stare, nu spune cauzele stagnării, de cari trebuie să se intereseze publicul român. Încă în anul trecut eu ca fost director al acestui despărțământ am descoperit comitetului central stările bolnăvicioase din acest ținut, nutrite chiar și prin procedura nesocotită a celui comitet central, care a conces, ca întreaga arhivă a acestui despărțământ să fie subtrasă din posesiunea alesului comitet al despărțământului, ba chiar toți banii încasați la acest despărțământ pe cale clandestină s'au primit la casa centrală, nelăsându-se despărțământului nici suma votată ca budget anual — și așa s'a subtras chiar puțina, ca să se poată lucra întru promovarea intereselor culturale.

Pe lângă toată desconsiderarea persoanei mele din partea comitetului central, eu m'am strădui, ca măcar afacerile curente să le rezolvez, și din timp în timp am răspuns cererilor aceluși onorat comitet, cu toate-că pentru acest despărțământ s'a emis un comisar în persoană p. Nicolae Ivan și apoi a dlui Dr. Diaconovich, despre care am știre că a umblat odată pe la Alba-Iulia. El va ști ce a isprăvit pe aici, însă semne, că ar fi lucrat ceva pentru întregirea elementelor distructive din acest ținut — aici nu se află.

Întreagă afacerea acestui despărțământ comitetul central luându-și-o asupra sa și fiind acest comitet însuși cauza destrăbălării și nimicirii ordinii în acest despărțământ, cu tot cuvântul îi deneg dreptul de a putea ascrie stagnerarea afacerilor acestui despărțământ altor persoane, decât procederei proprie necorecte față cu bărbați devotați binei și progresului cultural pentru poporul român. Pizma și zavistia ar se fie stîrpiată din cursul neamului nostru.

Rubin Puțiga, avocat.

O »declarație» șoadă.

Dieceasa Aradului, *) 21 Dec. 1899.

În nrul din 3 Decembrie n. al »Tribunei» am publicat o corespondență, respectiv un raport de 4 coloane despre sfințirea bisericii din Soborșin, Goldiș. Raportul meu se întemeiază pe impresiile, ce prin intuiție directă 'mi-am câștigat și cuprind fapte adevărate, pe cari până azi încă nime nu le-a desmintit și nici că le va putea cineva desminti.

Drept aceea, cele cuprinse în raportul meu despre sfințirea bisericii din Soborșin le susțin din nou până la cea din urmă iotă; ba cerând trebuința le voui completa cu fapte, tot atât de condamnabile, ca și cele înșirate.

Impresiile din raport sunt de natură curat subiectivă, ear' indivizii aduși în legătură cu cele raportate, 'i-am tratat după a lor calitate. Când ai să lucri

*) Deși noi, din parte-ne, am încetat a ne mai ocupa de treburile aradane, nu putem surprima scrisorile ce ne vin din acele părți. Cu aceasta declarăm afacerea din vorbă de încheietă. Red. »Tribunei».

călți, nu aplici peria de furior, ci piepteni cu colții lungi, întocmai cum față de cei inefacți de lepră: se aplică cele mai radicale remedii: **lapisul sau aruncarea în cuptorul ars.**

Cu câteva zile mai în urmă și nu înainte de raport, — după-cum **»minte» Trib. Pop.**, — s'a publicat tot în »Tribuna» o cronică, în care se spune, că părintele episcop Goldiș a pretins și comitetul parochial prin președintele sau a solvit 100 fl., și o sută de florini, pentru actul sfințirii!

Fapt împlinit! Dar' ce să vezi? Cu sfîrșitul săptămănei trecute călătorește la Pesta, în unele afaceri private. Acolo îmi cade din întâmplare în mână nrul 319 al »Trib. Poporului», în care află o »declarație» iscalită de unii membri ai comitetului parochial din Soborșin, ear' în jurul ei vîd **»strigoi»** înscinți într-o horă de veselie proclamând minciuna și împărțind palme adevărului.

Azi am sosit acasă, am cercat numai decât după »nexul causal» și tot azi mă grăbesc a liniști pe cetitorii cinstiți ai »Tribunei».

Declarația aceasta, care e atât de șoadă are 3 puncte.

Sub punctul 1. În numele celor subscriși se constată, că părintele episcop Goldiș a venit, ca să le sfințească biserica învitat prin o deputațiune de 3 membri.

Constat și eu'dimpreună cu d-lor cei subscriși, că părintele episcop Goldiș știe că se nu se ducă unde nu-i poftit! De perfect acord!

Sub punctul 3. În numele celor subscriși se spune, că prezența Sfinției Sale le-a cășunat o bucurie și o mângăiere nespusă și se exprimă încredere și alipire cătră »prea bunul» (?) lor episcop.

N'am nimic în contră. Ba fac un pas mai departe, și-i doresc părintelui ep. Goldiș mulți aderenți sinceri, fie și iscaliți, ca pe cei din Soborșin. S'a văzut la primire și s'a văzut mai apriat în sinodul parochial, unde făcându-se votarea pentru deputatul congresual, cel mai slugarnic al seu, deputatul Beles, a primit din întinsa parochie a Soborșinului — se spun mai multe, — 30 de voturi.

Aceste sînt dovezi de aderență, ear' nu iscaliturile făcute cu degetul pe cruce.

Am lăsat punctul al 2-lea pe urmă, pentru-că acesta este cel mai șod și tot-mai de aceea mă voui ocupa cu el mai pe larg. Pentru-ca se nu 'mi-se faci învinuirea de întortochiare, în interesul meu află cu cale a-l reproduce întocmai:

»2. Prea Sfinția Sa n'a pretins, și comuna bisericească n'a plătit P. S. Sale pentru sfințirea bisericii nici un onorarium. Suma de 100 fl. în înțelesul deciziunii prealabile a comitetului parochial, care când a decretat sfințirea bisericii prin arhierue, a luat asupra sa totodată și angajamentul pentru suportarea spelor obveninde, s'a solvit prin episcopul și parochul local, amăsura prealabilei înțelgeri avute cu rev. domn protopop tractual, — la mâna reverendismului domn asesor consistorial Ignatie Pap, parte pentru acoperirea spelor făcute cu cumpărarea lucrurilor necesare la actul sfințirii, parte pentru acoperirea spelor de călătorie a suitei P. S. Sale».

Așa o declarație nu poate fi decât produsul unor creeri desechilibrați, sau apoi e făcută cu intenție, ca prin deseze contraziceri să zăpăcească înțelgerea cetitorului.

Lucru de căpetenie e, — ceea-ce s'a zis și în cronica pomenită, — că părintele Goldiș a pretins, căci în cazul contrar comuna bisericească din indemn propriu un **»plătia»** prin episcopul și parochul comitetului **»suma de 100 fl.»** Nu impoartă sub ce titlă 'i-a primit, adică: onorarium, competență, remunerație sau recompensă. Pentru »acoperirea spe-

selor făcute, parte cu cumpărarea lucrurilor necesare la sfințire, parte pentru acoperirea spelor de călătorie a suitei P. Sale», nu 'i-a putut primi, din simplu motiv, că toate speșele avute cu cumpărarea celor necesare la sfințirea bisericii s'au acoperit din lada bisericească, până și măncaarea; ear' suitea P. Sfinției Sale a constat din Ignatie Pap și un chițbuș copist. Să zicem, că în contul unei bisericii toți au călătorit pe clasa I, atunci speșele de călătorie dela Arad până la Soborșin **»tour-retour»** fac 18 fl.; și optșprezece florini! Aceste sînt speșele de călătorie, câtă vreme nu pot angaja lada bisericii și pentru bacșurile grase, împărțite surugilor și lacheilor grofului Hunyadi!

Comitetul a hotărît, e drept, să poarte toate speșele obveninde cu sfințirea, după-cum le-a și purtat, dar' unuia nu 'i-a trecut prin mîntie, că »prea bunul episcop» va lua — dela o biserică, ce s'a ridicat din bani străini: cu ajutorul Ungurului Hunyadi și din mila Jidovului Seidner — suma de 100 fl.; ear' cu protopopul n'au putut avé înțelegere înainte, căci atunci nu rămăneau atât de »plăcut» surprinși în momentul, când li-s'a cerut sumușița.

E irelevant, că la mâna **»cui»** s'au plătit banii. Când episcopul și președintele comitetului s'au prezentat întrebând **»cui se plătească suma cerută»,** părintele Ignatie Pap le-a răspuns cu cuvintele Măntuitorului: **»De ce faceți Fiul, știe și Tatăl»**, adică dînsul 'fiul» în numele »tatălui» sau a primit suma de 100 fl.

Acesta este adevărul! Isprăvind norocos cu cele 3 puncte din noștra declarație, constat cu deplină satisfacție, că din raportul meu de 4 coloane, o iotă n'au cutezat a clătina. Dacă faptele relate le-au numit cu o vorbă »calumnii», e ușor de înțeles, căci adevărul pentru cei păcătoși e calumnie; minciuna e virtutea lor!

Stând astfel lucrul, cum de totuși s'a putut înarija declarația șoadă, dată sub vignetă comitetului parochial?

Fiți cu luare aminte la cele-ce urmează: Cele publicate în »Tribuna» 'i-a cam genat pe d-lor, atât pe stăpân, cât și pe cei de profesiune, »în disponibilitate» și astfel le trebuia o minciună, după dosul căreia să-și poată continua meseria.

În cazul acesta mai multe șanse de reușită avea protopopul tractual, deci eacătă-l, că într-o zi se prezentă în Soborșin, și poposește, nu la preotul, ci la învătătorul P. Givulescu, care e — a șeptea apă în chisaliță, — înrudit cu familia Beles.

Aici se isvodește celebra declarație, dacă cumva n'a adus-o părintele Beles de-adeptul din Arad, ceea-ce e foarte probabil, judecând după armonia părților ce o alcătuiesc. Apoi așa șoadă cum e s'a trimis mai întăiu președintelui comitetului parochial, adică preotului, — pe lângă o instructivă comitivă, — spre iscalire. Preotul n'are curajul să respingă un act mincinos oferit spre subscriere din partea șefului seu. S'a spălat pe mâni și a subscris. În chipul acesta s'au adunat și celelalte subscrieri. Și astfel vedem săvîrșind-se o nerușinare fără seamăn, când sub firma comitetului parochial se editează minciuni patentate.

Acesta este adevărul, pe care nu-l veți pute răsturna cu sute de subscrieri adunate și fabricate! Dacă cei-ce au lipsă de subscrieri se simțese la adăpost după paravanul unor astfel de minciuni — se le fie de bine.

De încheiere o vorbă celor »disponibili». Nu mai umblați căutând după autor suspiționând, în dreapta și în stînga. Eată eu vă spun, că calumniile d-voastre numai ridică mă pot, câtă

vreme astăzi este o **»deosebîtă cînstă»** a fi în rîndul celor calumniați de d-voastră. Deci întîndei hora și strigați, căci ciasul 12 se apropie și știut este, că la miezul nopții împărăția strigoilor se prăbușește.

La revedere! Ulysse.

Cronica zilei.

Sibiu, 25 Dec. n.

Memento. 26 Decembrie: Concurs de notar comunal în Amnaș (pretura (Mercuri).

28 Decembrie: Concurs de medic în Roșia-montană (Verespatak).

29 Decembrie: Congregație în Deva. — Concurs de notar în cercul Crușița (pretura Biserica-albă).

31 Decembrie: Reuniunea de cântări din Caransebeș, adunare generală — Reuniunea agricolă din Sibiu, adunare generală.

† Eugen și Alesandru Cure. Preotului din Covășin, Ioan Cure, 'i-au răposat săptămăna trecută doi băieți, Eugen, elev al școlii de model dela seminarul gr-or. din Arad, și Alesandru, student în clasa I. gimnasială în Arad. Unul în 19 Decembrie, ear' celalalt în 20 Decembrie.

Balul casinei internaționale, care se va aranja în 20 Ianuarie st. n., promite a fi unul dintre cele mai splendide, mai virtose, că din cauza doliului general pentru M. Sa împărăteasa, anul trecut balul nu s'a ținut și astfel pentru acest an speșele împreunite cu aranjarea lui s'au putut prelimina în sumă considerabilă. Aranjarea este conrezută celor mai destoinice persoane, între cari amintim pe simpaticul locotenent de Schwabel.

La universitatea și politehnicul din Budapesta prelegerile pentru semestrul prim s'au încheiat în 21 Decembrie. În aceeași zi s'a început testarea indicelor, durând până alaltăieri. Înscrisurile pentru semestrul al doilea se încep, la universitate în 12 Ianuarie, ear' la politehnic în 17 Ianuarie.

O nouă baie de fer. În comitatul Bihorului, aproape de comuna Ant s'au aflat straturi de fer cari se estind pe un teritor cam de 15 chlm. lungime și 1¹/₂ chlm. lățime, fiind foarte bogate în fer și mai ales în mangan. Manganul promite a da 60% din materia brută. Pentru esploadarea băii a seos șurfuri un mare întreprinzător din Budapesta.

Gazetăria Burilor. Ca toți Olan-dezii, cetesc și Burii multe gazete. În Africa-sudică apar 39 gazete olandeze. În republica Transvaalului apar 24, dintre cari numai în Pretoria apar 8.

Câteva din zierele acestea se publice în două limbi. Limba a doua este cea engleză.

Onoarea bărbatului. În New-York s'a pertractat zilele trecute un proces de calumnie, cu substrat pe care moravurile bătrănei Europe nici nu-l iau în seamă. Anume cetățeanul Richard Abbe a dat la lege pe fratele seu pentru-că bărfise despre el că a comis adulteriu. Drept despăgubire pentru terfelirea onoarei sale, Abbe cerea despăgubire 10.000 de dolari. Acusatul invoca drept seacă, că adulteriu este infamant numai pentru femeie, onoarea bărbatului adulter însu nu îndură prin aceasta nici o scădere. Judecătoria s'a pus însu pe alt punct de vedere și a condamnat pe acusatul la plățirea despăgubirei.

În stare. Și ce vedem? Pentru această faptă morală Antigone este pedepșită cu moartea.

Apoi bine, unde sînt aici »princi-piile juste», despre care vorbește domnul Blaga? Dacă Antigone împlinește legea lui Dumnezeu și totuși universalul o pedepsește cu moartea, atunci acest reprezentant al ordinii morale nu numai că n'a pedepșit după principiile juste, dar' a comis o adevărată crimă. Dar' poate domnul Blaga îmi va răspunde, că pentru d-sa ordinul social al regelui e mai pe sus decât ordinul religios al zeilor. Bine, atunci să luăm un alt esemplu. »Regele Lear» de Shakespeare.

Știm că Lear are trei fete care nu prea trăesc în armonie una cu alta. Cele două mai mari urșesc pe cea mai mică. Mereu țes intriuri contra ei, până-când tălă lor, un bătrân cu toane și ajuns la mintea copilărească supărându-se dintr'un cuvânt al Cordeliei, o desmoște-țește, ear' regalul îl împarte între celelalte două fete ale sale. Sfîrșitul e că, prin intrigă și ura acestor două surori, Cordelia este aruncată în închisoare, unde moare surgrumată. Acum ne întrebăm, dacă tragedia ar avé într'adevăr de scop să ne arete printr'un esemplu validitatea legii morale, oare și-a împlinit ea aici acest rol?

(Va urma).

FOITA »TRIBUNEI».

Teoria tragicului.

— Cu raport la »Teoria Dramei» a dlui Dr. I. Blaga*) —

de Dr. Ghiță Pop.

»Prieten 'mi-este Plato, dar' mai mare prieten 'mi-este adevărul.»

Dela Aristotel și până în zilele noastre tragedia a fost obiectul unor cercetări foarte amănunțite din partea filosofilor și a esteticilor. S'ar puté umple o bibliotecă întreagă cu ceea-ce s'a scris pe tema aceasta. Lucrul natural, că printru aceste nenumărate scrieri se află și mult material rău, teorii false, principii greșite, pe care estetica modernă nu le mai admite. Prin urmare acela, care vrea să scrie un studiu asupra tragediei, trebuie să aibă de grijă ca, din acest vast material să aleagă numai ce

*) Dl Dr. Ghiță Pop, publică în »Convorbiri literare» nrul 10 și 11 acest studiu. Valoarea lui ne îndeamnă să-l reproducem, cu atât mai virtos, că precizează foarte bine chestiunea. Astăzi când toate mințile gânditoare românești se îndreaptă spre figura lui Iancu, tragioul erou național al nostru, va fi binevenită această analiză a tragicului. Red. »Tribunei».

este bun, lăsând la o parte tot ce stă în contrazicere cu principiile estetice.

Durere, dl Blaga n'a fost norocos în alegerea isoarelor, care tractează asupra tragediei și pentru aceea susținem, că ceea-ce ne spune d-sa asupra artei tragice este absolut greșit. Teoria tragicului este alta decum ne arată d-sa. În cele următoare vom căuta să vedem aceasta.

În estetica modernă este de mult recunoscut principiul, că noțiunea tragicului nu se poate stabili pe cale pur teoretică, prin definiții abstracte și metafisice, adică prin o teorie a priori a artei, ci numai pe cale empirică, adică prin analiza impresiunii ce o fac asupra noastră tragediile create de geniu. Anume trebuie căutat, nu cumva se află vre-o notă caracteristică, care să fie comună tuturor tragediilor bune. Să numim această notă comună X. Dacă acest X se află în toate tragediile, care fac asupra noastră impresie plăcută, atunci este evident, că acest X. constituie elementul principal, fără care nu se poate produce în noi plăcere estetică. Ear' plăcerea estetică este singurul și unicul scop al tragediei ca și al oricărei opere de artă.

Care este acel X. necunoscut? O mare parte dintre estetici, și după ei și dl Blaga, susțin că acel X este vina. Eroul tragediei, adică, trebuie în cursul acțiunii să comită o faptă, care 'i-s'ar puté imputa drept vină, și 'i-ar aduce peirea. Fie el cât de perfect, cât de sublim, totuși trebuie să aibă un fel de călcăiu achielle, unde să-l poată atacă

soartea și să-l pregătească nimicirea. Cine este această soartă? Dl Blaga zice că este »universalul, adică complexul acelor legi basate în natură, morală și convențiune socială, care conduc vieța omenească cătră scopul ei... Cea mai înaltă espreșie a acestor norme regulate de vieța omenească se află în legile morale, în morală» (pag. 70).

Drept aceea vina eroului tragic consistă în călcarea acestei legi morale, sau se cităm eară cuvintele dlui Blaga: »Pasul ce-l face eroul tragic, când atacă faptic ordinea morală, principiul universalului, constituie vina tragică» (pag. 144). În consecință catastrofa sau moartea eroului este de a se privi ca o răsplătă pentru călcarea acestei ordine morale, sau earăși cu cuvintele dlui Blaga: »Catastrofa o putem considera de o răsplătă naturală în formă de pe-deapsă, ce o dă universalul eroului pentru greșeala de care s'a făcut vinovat. Păcatul trebuie ispășit. Această lege e și naturală și morală. Catastrofa e și validitatea acestei legi» (pag. 160). De aici deduce apoi, că »sfîrșitul luptei trebuie să fie totdeauna în conformitate cu principiile juste ale lumii». »Universalul când pedepsește nu poate comite nedreptate, el aduce la valoare însuși dreptatea. Universalul nu se prezentă ca crud, ci just și drept».

Să ne oprim aici. Așadar' după dl Blaga vina tragică este identică cu vina morală, ear' universalul este reprezentantul legii morale. Să vedem. Vom lua drept esemplu o tragedie, pe care dl Blaga o citează des în studiul seu. Este

»Antigone» de Sofocle. Să ne reamintim conținutul: Un frate al Antigonei, condus de ură ajunge, să lupte contra patriei sale. În lupta el cade.

La Greci era o lege stabilită de cărmuitorii statului, **»așadar' de oameni»,** care zicea că acela care dă mâna cu dușmanii patriei și va lupta contra ei, să rămână neîngropat, o hrană pentru fiarele sălbaticie. Dar' mai era și o altă lege religioasă, **»așadar' stabilită de zei»,** care zicea că, dacă cineva moare, neamurile au datoria sfințită de a-l îngropa. Cine păcătuște în contra acestei legi, acela va atrage asupra-și pedeapsa zeilor. Situația Antigonei e deci din cele mai critice. Deoparte statul și regele, care porunciau »să nu-l îngropi!» de altă parte zeii, care dictau »să-l îngropi!» Ce face Antigone? După o dureroasă luptă sufletească ea se hotărăște să înomormențeze pe fratele seu, în contra voinței regelui, căci după părerea ei, mai pe sus decât voința statului este voința zeilor și mai sfințită e datoria de a **»ubi»** pe fratele tău, decât de a **»urî»** pe dușman.

Nu »îndărărită», încât nici nu mai știe cugeta», am susține dl Blaga, ci cu mintea limpede și clară arată Antigone că legea lui Dumnezeu e mai pe sus decât a oamenilor, căci eată cum răspunde ea regelui: »Eu muritoare, porunca ta n'am putut o socoti așa de mare, ca să o păzesc pe ea și să calc legile vecinice și nu scriese ale zeilor mari. Legea lui Dumnezeu nu e de ieri de alaltăieri. E din vecinicie și nimeni nu-i știe vechimea. A călca această lege de dragul voințelor omenești, nu am fost

La „Reuniunea română de înmormântare din Sibiu“ s'au mai înscris: Doamna Dr. Crișan n. Roșca, Victor Ancean, notar la trib.; Leontin Pușcariu, funcționar la „Albina“; Iosif Brașovean, Ilie Boldoș, Vasile Muntean, Teodor Tradache, Constantin Brașovean, muzicanți.

Monedele de 1 și 1/2 cr., cari sînt în circulațiune pe lângă monedele nouă de 2 și 1 filer, se pot schimba încă până la 31 Decembrie n. 1899 în toate visteriile statului. Cu începere dela 1 Ianuarie 1900, monedele vechi de 1 și 1/2 cr. numai în cazuri excepționale, cu permisiunea ministerului de finanțe, vor putea fi schimbate. Ar fi bine, ca cei chemați să facă atent poporul la aceasta, ca să nu sufere pagube.

Nou doctor. Sâmbătă în 23 l. c. a fost promovat la gradul de Doctor juris la universitatea din Budapesta dl Vasile Dan de Apa — fiul preotului român din Borșa în Maramureș.

O romanță nouă primită dela tîngul nostru compozitor, **Iustin Cl. Jugu: „Resignare“**,... cuvinte de Ioan Scurtu. Compoziția, dedicată d-șoarei Valeria Roșescu, este aranjată pentru voce și pian. S'a tipărit în editura autorului și costă 50 cr. exemplarul. Se poate procura dela autor în Cluj și dela librăria noastră.

Pastorala episcopatului catolic din Ungaria, dată din prilejul împlinirii alor 900 ani dela încreștinarea Maghiarilor, a dat presei patriotice nou prilej să injure în contra arhierilor români gr-catolici. Ci-că arhierii români demonstrează contra pastoralei *patritice* și se subtrag din comuniunea episcopatului. Dar' bine! Ce au arhierii români cu încreștinarea Ungurilor? Români sînt creștini deja de 1800 de ani, n'au să s'erbeze acum jubileul de 900 ani al încreștinării lor; pentru-ce dară să subscrie și ei pastorala episcopatului maghiar?

În memoria lui Bălcescu. În seara de Sf. Nicolae, societatea de lectură a elevilor cursului superior dela liceul real din Brăila a organizat o s'erbare literar-artistică în amintirea lui Nicolae Bălcescu, patronul societății și al liceului.

A asistat un public numeros și ales: doamne din societatea înaltă, profesori, magistrați.

La ora 8 și jum., ședința a fost deschisă de dl profesor I. Ursu, președintele societății. Domnia sa spune că societatea are de scop să trezească în sufletul membrilor ei conștiința națională, și să-i facă a pune interesele patriei deasupra interesului lor personal. Apoi sfătuește pe auditor să aibă vie în minte memoria lui N. Bălcescu, pe care societatea îl s'erbătorește azi și al cărui patriotism poate sluji generației care se ridică.

Întrînd în execuțiunea programei, corul societății a cântat *Buciumul*, muzic de I. Simionescu. Apoi, elevul Vasilescu C. Ioan a vorbit despre viața, faptele patriotice și operele literare ale lui N. Bălcescu. Vasilescu a fost frenetic aclamat la sfârșitul cuvîntărei sale. În monologul Despot-Vodă, Agripa At. Popescu n'a lăsat nimic de dorit — și aplauzele publicului l-au răsplătit în deajuns. Tunate de aplauze au chemat de mai multe ori la rampă pe elevul R. A. Bulfinchi, care a declamat Hogeia Murat-Pașa. Elevul N. I. Belu mult a înveselit publicul cu câteva anecdote de T. Speranță. Apoi elevii au executat *jocul gimnastic cu bastoane*. Partea II.: Cetatea-Neamțului, dramă istorică în 3 acte, de V. Alesandri, jucată bine de elevii liceului. S'erbarea s'a sfîrșit cu *Bătuta*, jucată în cadrul național de elevi sub conducerea dlui Corbu.

„Adjutantul lui Iancu“. Sub titlul acesta foile maghiare scriu despre moartea unui *Avram Popescu* întemplată în comuna „Slaniț“ (?) din munții Ardealului. Nu știm să fi avut Iancu un adjutant cu acest nume. Am cercat să luăm informațiuni chiar dela persoana care se ocupă special cu evenimentele din 48 și cu adunarea datelor despre România cari pe acele timpuri au avut rol mai însemnat, dar' nici acea persoană nu știe nici de numele lui Avram Popescu. Astfel cu drept cuvînt se poate presupune, că știrea foilor patriotice este invenție bine iscodită, mai ales acum în toilul ferberei provocate de insultarea mărșavă a eroului nostru Iancu. Pro memoria dăm însă în traducere știrea patrioticeilor în următoarele: „Un erou de trist renume al revoluției valahe din 48, *Popesku Avram*, și-a sfîrșit zilele acestea fatigioasă viață în comuna *Slaniț* din munții Ardealului, unde ajunsese în vagabundagiul său. Il aflaseră oamenii degerat în hotar și l-au dus în comună, unde în aceeași zi a murit. Popescu s'a asociat la insurgența ca cleric tînr și prin cruzajul și crudelitățile comise față cu Maghiarii și-a câștigat în scurt timp mare trecere înaintea lor. A fost așa zicînd mîna dreaptă a lui Iancu. Mare parte a jafurilor și tăciunărilor le-a condus el însuși, din ce și-a câștigat avere considerabilă. De altcum s'a însemnat despre el și aceea că, pentru

organizarea răscoalei valahe a căpătăt mare sumă de bani pe cari însă și-a ascuns plătindu-și răscolății cu jafurile. După suprimarea răscolului de libertate Popescu încă a dispărut din Ardeal trecînd în România, unde a cumpărat o mare moșie, din care până prin anii șezeci trăia pe picior mare. Atunci însă a calicic de tot, în urma trailului destrăbălat; a părăsit România și a trecut în Rusia. Nu a putut sta mult timp nici acolo, pentru-că nu știa lucră, a fost silit să se reîntoarcă în patrie, retrăgîndu-se într'un sătuleț din Ardeal și trăind din miluirile oamenilor miloși. Vara rătăcea prin munți, ear' iarna se retrăgea la casa vre-unui țeran valah și spunea povești bunului popor valah, vorbindu-le despre gloria națională valahă ce va să vină. În anii din urmă însă și se smintise și mintea și nici preera de vîzută prin sate; numai ciobanii dela munte știau că trăește, pentru-că mai ales prin colibele lor se adăpostea, în continuu rătăcind dintr'un loc într'altul. Acum încă în cursul vagabundărei îl ajune moartea în munți.“

Post de notar. Dela pretura Sibiiului este scris concurs pentru ocuparea postului de notar-adjunct în *Rășinari*. Termin 30 Ianuarie 1900.

Victimele petroleului. În Oradea-mare săptămîna trecută au căzută victimă esplosiunii de petrolu două fete. Rozalia Juhász, servitoare la comerciantul Iuliu Hacker, turnînd petroleu în lampă în apropiere de lumina aprinsă, petroleul a luat foc și explodînd a cuprins în flacări pe biata fată. Ceealaltă nenorocită e Elisafa Silde, bucatăreasă în cafeneaua Sayel. Lampa de pîrete a explodat de sine cuprinzînd în flacări pe bucatăreasa. Ambe nenorocitele au îndurat arsuri de moarte.

Concurs școlar. Cu termin de 30 zile dela prima publicare este scris concurs pentru ocuparea postului de învățător la școala gr-or. din *Borgo-Suseni*, ppresbiteratul Bistriței.

Un manuscris din veacul al II-lea. Patriarhul Efram Ramani al Antiochiei a dat în orașul Mosul de lângă Tigru peste un manuscris vechiu. Interesantul manuscris poartă titlul principal: „Testamentul mîntuirii“, și mai ales partea a doua a lui, care cuprinde „Orinduile și poruncile Domnului“, este de o importanță deosebită. În această parte este descrisă și rînduiala cuvîntului dumnezeesc al bisericii creștine din veacul al doilea. Manuscrisul pomește în mai multe locuri despre acei credincioși aleși, cari înzestrați erau dela Dumnezeu cu darul prorociei, al tîmăduirei și cu puterea de a vorbi în limbi străine. Pe seama acestora în toate bisericile erau rezervate locuri de frunte și pentru ei se făceau rugăciuni deosebite, ca D-zeu să nu-i lipească de darurile sale suprafirești. Acest rar manuscris se va eda în curînd în Germania, unde mai mulți învățați se ocupă deja cu traducerea și tîlmăcirea lui. Posibilitatea de a fi un apocrif e eschisă prin temeinicile și amănunțele lui esaminări de până acum.

Știri mărunte. Reuniunea de patinagiu va aranja Mercuri (27 Decembrie) între orele 6-8 ore seara prima festivitate în acest sezon de patinagiu.

— Ministerul de interne a aprobat statutele reuniunii române de cîntări „Concordia“ din Oradea-mare.

— Banca din Berlin a ridicat la 7% etalonul de interese.

Cribruța Literară.

„Noua Revistă Română“.

— Prospect. —
Primum un prospect asupra mării reviste ce va apare, cu începere dela 1 Ianuarie 1900, la 1 și 15 ale fiecărei luni sub titlul „Noua Revistă Română“. Fiind deja cunoscută jînta foi, din alți articoli ai noștri, ne restringem a da următoarele:

»Prin cuprinsul seu enciclopedic, ea va căuta să îmbrățișeze toate chestiunile de interes general. Cetitorul va săsi în fiecare număr al revistei: Articole asupra mișcării politice. Studii literare și științifice, — aceste din urmă cu aplicațiune mai ales la cultura materială a țerei. Creațiuni literare originale și cercetări istorice. Dări de seamă asupra tuturor publicațiilor de valoare în artă, știință și literatură.

Fiecare număr al revistei va fi însoțit de două suplimente, dintre cari:

Unul rezervat informațiilor și va aduce la cunoștința cetitorului evenimentele principale petrecute în ultima jumătate de lună, atât în țeară cât și în străinătate.

Cel de al doilea va cuprinde: nuvele și lectură recreativă, datorită în parte scriitorilor români, în parte după cei mai buni scriitori străini. În aceste două

suplimente se va lăsa deasemenea un loc potrivit pentru publicarea buletinelor institutelor de bancă și credit, pentru cronica economică și financiară, mișcarea agricolă și comercială.

»Noua Revistă Română«, își are încă de astăzi asigurată *esacitate* și *statornicia* apariției sale. Ea va pute, deasemenea, să răsplătească în parte munca colaboratorilor sei; și să păstreze în tot momentul, o direcțiune independentă și demnă, fără a se teme că prin aceasta își va periclită propria sa existență.

Deschisă, din principiu, tuturor scriitorilor de valoare, ea va rămîne un organ nepărtinitor, în care cunoșcătorii vor discuta din toate punctele de vedere, chestiunile de actualitate. Rolul la care ea tinde, este de a întări, printr'o activitate bine susținută, încrederea opiniei publice în judecata celor competenți.

Literatura română, după câteva fericeite începuturi de odinioară, pare a fi înțrat acum la sfîrșitul secolului al XIX-lea într'operiodă de istorie. Înstrăinată de aspirațiunile și interesele marelui public, ea își cerșește existența dela așa zisa «elită socială», ale cărei gusturi *cosmopolite* scriitorii noștri încearcă să le impace, copiind pe întrecute modele străine. În aceste condițiuni nenorocite am vîzută în timpul din urmă cu toții, cum talente reale autrebuit să și coboare producțiunile lor până la nivelul unei literaturi de distracție și câte-odată mai trist încă, să fie silită a și pregăti activitatea la adăpostul protecției oficiale!

În sfîrșit, însăși atmosfera opiniei publice dela noi amenință astăzi mai curînd să înăbușe, de cît să fructifice idei și fapte generoase. E posomortită, într'adevăr, și lipsită de razele *ideale* lui această atmosferă!

Dar aceste dificultăți, departe de a ne descuraja sînt pentru noi cel mai puternic indemn la muncă. Ele sînt de altfel atât de contrare ori-cărei adevărate culturi, încât în viața unui popor sînătoș, cînd se întăleso, ele nu pot fi considerate decît ca niște momente trecătoare. Și ca atare le considerăm și noi în viața poporului nostru.

Credința în viitorul culturai românești a cimentat primele începuturi ale „Nouei Reviste Române“.

Pe această credință ne vom sprijini de aci înainte pentru a urmări neclintit realizarea progamului propus.

Dorim României de mîne o cultură potrivită geniului seu, ferită de ademernirile falsului patriotism; o cultură basată pe respectul adevărului și al dreptății, și cu un ideal înțeles și împărțit de toate straturile sociale ale neamului românesc.

Pentru pregătirea acestei culturai apelăm la întreaga inteligență română.

Și avem încrederea, că momentul de față este bine ales pantr acest apel. În pragul unui *nou secol*, dorința de muncă însufleștește popoarele sigure de viitor.

»Noua Revistă Română« va publica în cursul anului 1900 articole de d-nii:

- Adamescu G., Alimănișianu C., Anghel C. D., Antemireanu A., Antipa Gr., Atanasiu G. I., Bachelin L., Băicoianu C. I., Basilescu N., Bianu I., Bogdan I., Brătianu I., Bujor P., Burileanu D. N., Cantacuzino M. G., Caragiale I. L., Coculescu N., Condratu Gr., Coșbuș G., Costinescu E., Crupenski C., Cuza A. C., Damianoff At., Dan D., Delavrancea E. St., Demetriescu Anghel, Densușianu O., Dr. Diaconovich C., Didescu Th., Dissescu C. G., Dobrogeanu-Gherea C., Erbioeanu C., Frunzescu Em., Găvănescul I., Gebleșcu C. R., Graeanu P., Grigoroviță Em., Hașdău B. P., Hodoș N., Ionescu-Gion, Ionescu-Zane, Iorga N., Lascaș V., Lăzărescu-Lecanta, Lecca H., Leon N., Locusteanu N., Lugoșanu O., Lupu C. I., Dr. Marinescu G., Maroceanu T., Meissner C., Dr. Minovici, Miroca C. R., Missir P., Moroianu G., Mrazek L., Nădejde I., Negreanu D., Nețescu I., Dr. Obregia A., Onciul D., Orășanu St., Panu G., Patriciu Gr., Popovici A. C., Popoviciu-Lupa, Porumbuș Em., PreDESCU Stavri, Dr. Proca G., Pușcariu Sextil, Racoviță Em., Dr. Radovici I., Robin F., Russ L., Săineanu L., Sănelievici H., Seuleșcu M., Stavri Arthur, Stellian T., Stoicescu C. I., Sturdza A. D., Tanovicăanu I., Teodor D., Teodorescu I., Toșilescu Gr., Urchiș V. A., Văcărescu Th., Vaschide N., Ventura Gr., Vlădescu M. O., Vlăhăuț A., Voinov D. N., Weigand G., Weisengrün P., Zissu A. N., etc

C. Rădulescu-Motru, director-girant.

Prețul de abonament al „Nouei Reviste Române“ e 24 lei pe an. Numeriul singuratici 1 leu. Redacția și administrația se află: București, Pasagiul român 20.

FELURIMI.

Salarile primarilor orășeneșt din Ungaria nu sînt de aceeași mărime la toate orașele, și curios că deosebirea nu congruează cu deosebirea de știrea materială și de mărime a orașelor. Aradul d. e. plătește primarului 3800 fl., Baja 3000 fl. (acum l-au urcat dela 2400), Győr 4340, Hódmező-Vásárhely 2000 (ca president al sedrii orfanale 1400 fl. pe deasupra), Cașovia 3000, Kecskemét 2600, Tîrgul-Murêșului 3500, Dobrișinul 4500, Oradea-mare 3600 (ca pres. sedrii orfanale 1900), Panciova 2000 (aici pres. al sedrii orfanale e protonotarul), Cincibiserici 3560 (și trăsura), Pojon 4400, Seghedin 3300 (ca pres. sedrii orfanale 2200), Șemniț 3380, Șopron 5000, Suboțița 2200, Szatmár-Némethi 3000, Alba-regală 3400, Timișoara 3600 (1400 adaus personal și cuineuena), Neoplanta 2400, Vêșeg 2400, Zombor 2400, Sibiu 2500.

Raportul general

al comitetului central al „Reuniunii române de agricultură“ din comitatul Sibiiului pentru anul 1898.

(Urmare și fine).

Din isoarele proprii ale Reuniunii a încurs suma de fl. 1945.17, ear' restul de fl. 513.37 a încurs pe cum urmează: fl. 768 pentru 32 exemplare din „*Legea veterinară*“ vîndută; 50 cr. e prețul a 2 exemplare *Statutele Însoșirilor de credit*; fl. 47.14 formează prețul celor 165 exemplare din broșura „*Cartea studenților săteni*“ de R. Simu; fl. 28.05 sînt încasați dela cei-ce s'au folosit de cuptorul de uscat poame; fl. 100 este ajutorul dela „*Albina*“; fl. 300 ajutorul în minister și fl. 30 sînt dăruiți pentru esopii de institute de credit și economii „*Auraria*“ din Abrud și „*Bistrițana*“ din Bistrița.

Sumele dela *intratele* raționinului în comparațiune cu *budgetul* dau următorul rezultat:

Mai mult s'a încassat ca preliminar, afară de titlul III, la toate titlurile și anume: la titlul I. »Taxe dela membri« s'a încassat mai mult cu fl. 256, la titlul II. Interese după depuneri cu fl. 12.77, la titlul IV. »Venite extraordinare« cu fl. 83.3, la titlul 7, V. »subvenția pentru esopii« cu fl. 330. — S'a încassat deci mai mult ca preliminar cu fl. 682.14.

Din sumele investite în tipărituri și cărți s'a încassat fl. 3651 pe 51 exemplare din compendiul „*Însoșirilor de credit sătești*“ de mult regretatul Dr. Aurel Brote.

Din comparațiunea sumelor dela *esitele* raționinului cu *budgetul* se constată, că s'a *spesat mai mult ca preliminar* la titlul III. »Intruniri agricole« cu fl. 12.80; la titlul VII. »Premii și alte spese pentru esopii« cu fl. 303.52; la titlul VIII. »Distribuire de pomi altoiți și pădureți« cu 1 cr.; la titlul IX. »Tipărituri diferite« cu fl. 35.05; la titlul XII. »Spese neprevăzute« cu fl. 28.56. Peste tot așadar' la aceste titluri s'a spesat mai mult ca preliminar cu fl. 379.94 și față de suma *erogatelor preliminate* cu fl. 817, s'a spesat mai mult numai cu fl. 61.05.

Mai puțin spesat ca preliminar la titlul I. »Distribuire de semințe« cu fl. —.05; la titlul II. »Cărți agricole« cu fl. 98.08; la titlul VI. »Spese de cancelarie, porto etc.« cu fl. 2.26; la titlul XI. »pentru pepiniere« cu fl. 28.50; ear' sumele dela titlul X. »Pentru o vițea «Pinzgau» și dela XIII. »Pentru mașini agricole«, au rēmas necheltuite. Peste tot așadar' la aceste titluri s'a spesat mai puțin ca preliminar cu fl. 128.89.

În ce privește super-erogatele ne permitem a le justifica astfel: La titlul »Intruniri agricole« am contat pe lângă cărăușile celor 7 intruniri agricole, și spesele de drum ale *secretarului și controlorului* Reuniunii la *Apoldul-român*, cu scop de a *înșpăia mersul afacerilor Însoșirei de credit sătești* de acolo; în fine cărăușia comitetului la adunarea generală trecută, ce s'a ținut în Racovița; la titlul »Premii pentru esopii« am contat premiile de fl. 300, acordate de Înalțul minister, cum și o parte din suma, ce a încurs la esopii de poame; prin urmare din averea Reuniunii nu numai că nu s'a cheltuit nici un crucer sub acest titlu, dar' din sumele la noi încurse în acest scop, *ne-au rēmas un plus activ de fl. 26.48*, pe cari fi vom adauge la *fondul esopiiilor*, întemeiat în a. c. Drept justificare a crucerului cheltuit peste *budget* la titlul »Distribuire de pomi altoiți și pădu-

reți«, servească împrejurarea amintită la alt loc, că siliți am fost a procura pădureți în preț de fl. 15; la titlul »Tipărituri diferite, raportul general, programe etc.« am contat suma de fl. 22, solvită pentru *tipărirea în 500 exemplare a statulelor Însoșirilor de credit sătești în limba maghiară*; la »Spesele neprevăzute« am computat prețul unui *dulap* cu fl. 16, cum și spesele de fl. 38.04, recerute la uscatul poamelor la cuptorul sistem »Cazenille«, cesti din urmă cu o acoperire de fl. 28.05 la titlul corēspondentor dela percepțiuni. Din cele premerse reese, că justificate fiind super-erogatele, onorabila adunare generală să binevoiască a ne vota indemnizarea recerută.

Dacă din suma de fl. 100 pentru »Cărți agricole« nu s'a cheltuit decăt fl. 1.92 pentru procurarea cătorva broșuri »*Tinerea vitelor*« și »*Trifoiul*« de Eugen Brote, cauza este a se căuta în nesuficiența timpului de a trece broșurile, ce le-am editat și cari în cea mai mare parte s'au epuisat, prin o nouă revisiune; în a. c. însă corectînd »*Legea Veterinară*«, o vom scoate în a doua edițiune. În ce privește înființarea unei *pepiniere de viță americană*, lucru ce ne preocupă — nu am putut afla nici până de present locul potrivit; aceasta deci este cauza, că din suma de fl. 30 preliminară, — n'am folosit decăt fl. 1.50, cheltuiți pentru ouă de galițe rassa *Playmount-Rocks*, cu scop ca cu timpul să punem basă unei *pepiniere de galițe*. Suma de fl. 40 pentru vițea »*Pinzgau*«, ce proiectasem s'o cumpărăm și s'o dăruiim unuia dintre membrii noștri cu locuința în *Fofeldea*, în vederea lipsei de vite rassa *Pinzgau* curate și a prețului lor de tot urcat — n'am cheltuit-o. După-ce firma comercială *Carol F. Fikeli* de aici, acoradă termine de plată destul de avantajoase la procurarea de mașini de ori-ce soiu — n'am aflat necesitatea de a ne folosi de suma de fl. 150, preliminară sub acest titlu.

La *fondul neatacabil* s'a adaus fl. 100, ajutor dela »*Albina*«, rata a 2-a cu fl. 20, solvită de membrul fondator »*Cassa de păstrare din Seliște*«, cum și interesele după scrisurile fonciare și după capitalul elocat la »*Albina*«. Astfel acest fond cu finea anului trecut consta din scrisuri fonciare în valoare de fl. 1250 și din fl. 399.33, elocați. Avera totală în bani a Reuniunii constă din fl. 1649.33 fond neatacabil, fl. 1374.85 bani gași, în total din fl. 3024.18.

Raționinul casariatului îl acudem sub IV.

Valorile, din care se compune această avere, se vîd din inventarul de sub V., căruu anexăm sub VI. censembara colecțiunilor agricole.

Pentru anul 1900 ne luăm voe a supune aprobării d-voastre proiectul de *budget* de sub VII. El prevede un venit anual de 1120 — și tot atătea cheltueli. La compunerea lui am acceptat titlurile din trecut cu adausul, că în vederea înmulțirii în mod simțit a agențelor nouē rezervate, la anumite titluri am urcat în proporție cu venitele și sumele dela *erogațiuni*.

Pe basa celor premerse onorabila adunare generală să binevoiască.

1. A lua acest raport la cunoștință.
2. A esamina și a aproba raționinul anului 1898 și a ne vota absolutul prescriș.
3. A încuviința proiectul de *budget* pro 1900.
4. A vota mulțumită:
  - a) Înalțului minister r. u. de agricultură pentru ajutorul de fl. 300
  - b) Onorabilelor institute de credit și economii »*Albina*« pentru ajutorul de 100 fl.; »*Auraria*« pentru 20 fl. și »*Bistrițana*« pentru 10 fl.
  - c) Onorabililor prim-pretori din Sibiu, Sebeșul-sădesc Mercuria, Seliște și Nocrich pentru ajutorul, ce-l dau la încassarea taxelor.
  - d) Domnului inginer Ilie Dopp pentru cele 30 exemplare din broșura »*Comasările*«, dăruite.
5. A esprima condolență pentru membrii decedați în 1898.

Din ședința comitetului central al »*Reuniunii române de agricultură*« din comitatul Sibiiului, ținută la 5 Decembrie n. 1899.

Dem. Comșa, Victor Tordășianu, președinte, secretar.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Balteaș. Proprietar: Pentru »*Tipografia*«, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Banca generală de asigurare
„TRANSILVANIA“
 | fondată la anul 1868 |
 în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 (edificiul propriu),
 asigură pe lângă cele mai favorabile condițiuni:
contra pericolului de foc și exploziune:
 clădiri de ori-ce fel, locuințe și edificii economice, magazine de mărfuri, mobile, vestimente, rufe, caré și vite de tot soiul, fructe de câmp și produse de recoltă
pe viața omului:
 în toate combinațiunile, ca asigurări pe casul de moarte, cu termene fixe, asigurări cu plățirea de două-ori a capitalului, asigurări de copii, de zestre, rente viagere etc.
Asigurări populare fără cercetare medicală.
 Acest fel de asigurare a vieții a cucerit în Germania un teren vast, astfel că numai în anul 1897 s'au încheiat asigurări de soiul acesta în valoare de peste 115 milioane mărci (188 milioane coroane). Condițiunile „Transilvaniei“ sunt foarte liberele și corespund condițiunilor băncilor mari din imperiul german. Se recomandă în special preoților, învățătorilor și economilor noștri dela sate, precum și funcționarilor etc.
Avere totală
 fond de rezervă cu finea anului 1898: 985.222. cor. 58 bani. | activele cu finea anului 1899: 2.072.059 cor. 96 bani.
Stocul asigurărilor
 în secțiunea asigurărilor asupra vieții cu finea anului 1898: 5293 polițe despre 7,750.000 coroane,
 în secțiunea asigurărilor contra pericolelor de incendii valori asigurate: 59,130.352 coroane.
 Dela întemeierea institutului s'au solvit:
 pentru desdaunări de incendii: 2,748.002 cor. 62 bani, | pentru capitale asigurate pe viață: 2,342.781 cor. 72 bani,
total 5,090.784 coroane 34 bani.
 Prospecte și tipăriți se dau gratuit.
 Informațiuni și oferte se primesc la Direcțiunea în Sibiu, precum și la agenturile principale în Brașov, Cluj, Arad și Timișoara, asemenea și la reprezentanții speciali în toate comunele mai mari.
Direcțiunea în Sibiu,
 str. Cisnădiei nr. 5, etajul I., curtea I.

Szebenvármegye főispánja és százsispán.

Sz. 1120—1899.
főisp.

[896] 2—2

Pályázati hirdemény.

Szebenvármegye szelistyei főszolgabíró járásban üresedésbe jött 500 forint évi fizetés és 100 forint lakbérrel javadalmazott járási irnoki állásra ezzel pályázatot nyitok és felhívom pályázni óhajtokat, hogy az 1883 évi I. t.-cz. 19. §-ában követelt minősítés, keresztlevel, erkölcsi bizonyítvány és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket 1900 évi január hó 25-éig hozzám nyújtsák be.

Megjegyeztetik hogy az 1873 évi I. t.-cz. 5. §-ában előirt igazolvánnyal bíró altisztek ezen állomásra előnyvel bírnak.
 Nagyszomben, 1899. évi Deczember 22-én.

Thalmann,

főispán és százsispán.

Sighișoara
 ofere în noul palat industrial, în piața târgului, tuturor străinilor distracție plăcută în de-curând adaptatul și aranjatul
RESTAURANT
 bere de Pilsen,
 vinuri din pivnițele lui Teutsch
 și
cafeneauă,
 biliard, cofetărie, cafeneauă pentru dame.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască **legea numită veterinară.** Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare populară a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de târgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împărtășescă economilor cele mai de lipsă cunoștințe

despre

LEGEA VETERINARĂ**BOALELE CONTAGIOASE**

stând cu dinși la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(184 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

Bolnavi de nervi și de boale genitale
 își mulțumesc însănătoșarea universal-renumitului
Institut Dr. Mitzger
 Budapesta VI., în Piața-Teresia 44.
 Acest institut special, care în ce privește confortul și eleganța este unic în felul seu, se recomandă în cel mai călduros mod.
 Însănătoșarea grabnică surprinzătoare după
metodul de cură „Katophorese“,
 care întrece mult în efect pe toate celelalte metode, întru-cât chiar și cele mai complicate forme ale morburilor grele de sânge și de piele, siphilis, morhuri femeiești, indeosebi casuri de slăbiciuni virile, impotență, provenite din păcatele tinerețelor, — se curează radical și pentru totdeauna în sale de cură hydro-electroterapice. [890] 4—10
 Onorar după deplina curare. — La scrisori se răspunde franco.

Nr. 1208—1899
prim. com.**Publicațiune.**

Din partea subscisei primării comunale se face cunoscut, cumcă în 14 Ian. 1900, la 2 ore după amiază, se va da prin licitațiune publică minuendă, care se va ține în cancelaria comună din Vestem, clădirea — prin anectare la edificiul existent al cancelariei comunale — încă a unor odăi spre mărirea cancelariei.

Prețul strigărei se fixează după planul de clădire și preliminarul speselor cu 1050 fl. v. a.

Doritorii de a licita sunt deobligați a depune 5% dela prețul strigărei, ca vadiu.

Planul și preliminarul de spese se pot privi în orele oficioase la cancelaria subscrisului oficiu. [397] 1—2

Vestem, în 18 Decembrie 1899.

Primăria comună:

I. Bozdoc, primar. | Ieronim Spornic, notar.

Cine vrea să câștige

400 mărci (circa 250 florini)

câștig lunar, *garanțat*, cinstit și fără risic poate se câștige, aceia care își trimit adresa și o marcă postală sub V. 21 la Annoncen-Exped. K. F. Wojtan, Leipzig-Lindenau. [315] 28—52

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

A apărut:

„Călimdarul Poporului“

pe anul 1900.

Prețul 20 cr. + 5 cr. porto.

Din cauza întâzierii cliché-urilor femeilor frumoase și artistelor [394] 2—3

Călimdarul**„Lumea Ilustrată“**

va apăre în 15 Decembrie. Se va afla la toate librăriile precum și la editorul Ig. Hertz București, prețul 60 cr. plus 5 cr. porto.

JULIUS ERÖS,

firmă improtocolată la tribunalul comercial r. u.

MAGAZIN

de oroloage, juvele, tot felul de articole de aur și argint.

Oroloj de buzunar remontoir-nichel dela 2.50 până 6 fl.
 Oroloj de buzunar remontoir-argint > 4.50 > 10 >
 Oroloj de buzunar remontoir veritabil argint-tula, cu părți de aur > 9.— > 15 >
 Oroloaj pentru dame din aur, veritabil de Genf > 12.— > 35 >
 Oroloaje pentru domni din aur, veritabil de Genf > 20.— > 80 >
 Deșteptător de nichel, marcă fină > 2.— > 3 >
 Oroloaje cu pendul franc., cu resare, în cutii frumoase > 5.— > 15 >
 Oroloaje cu pendul vieneze ca ponduri > 14.— > 35 >
 Oroloaje de părete, diferite modele > 2.— > 15 >
 Lanțuri de gât pentru dame, de aur > 6.— > 20 >
 Lanțuri de oroloaje pentru dame, de aur > 9.— > 30 >

Lanțuri de oroloaje pentru d-ni, de aur dela 20.— până 70 >
 Inele de aur de tot felul > 2.— > 12 >
 Inele de aur cu diamant veritabil > 6.— > 25 >
 Inele de aur cu brilliant veritabil > 12.— > 150 >
 Inele de aur cu brilliant imitat. > 3 50 > 6 >
 Cercei de aur de tot felul > 2.— > 6 >
 Cercei de aur cu diamant veritabil > 6 50 > 40 >
 Cercei de aur cu brilliant veritabil > 23.— > 250 >
 Cercei de aur cu brilliant imitat > 3 50 > 6 >
 Brățare de aur de tot felul > 10.— > 20 >
 Broșe de aur de tot felul > 6.— > 20 >
 Lanțuri de oroloj și de gât din argint > 1.— > 4 >
 Cercei și inele de argint > —80 > 2 >
 Brățare și broșe de argint > —80 > 5 >

Juvasre de tot felul dela 15 cr. (preț de facon) până la 15 fl., precum și amulete, ju-ju-uri, lanțuri, brățare, medalii broșe, aoe de cravată, tabachiere și țigătoare de țigaretă, tacâmuri, chibritelnițe, sugărete, nasturi de manșete etc.

Fiecare obiect de aur sau de argint e esaminat și probat din oficiu și pe fiecare bucată se poate vedea exact proba oficioasă (marca oficioasă); eu garantez în scris pe doi ani pentru mersul bun al oroloajelor mele. Toate comănde le efectueșc imediat, pe lângă rambursă sau trimitere anticipativă a prețului, cu îngrijire.

Reparături de tot soiul se eșecută bine și conștientios.

Rugându-mă pentru numeroase binevoitoare comănde, semnez cu deosebită stimă

JULIUS ERÖS,

Strada Cisnădiei 3. Sibiu. Strada Cisnădiei 3.

(Edificiul „Transilvania“).

[280] 6—24